

LUTHERSK KIRKETIDENDE



INNHOOLD

Saman om å førebyggje konflikhtar /
Alkoholfri eller alkoholholdig nattverdvin? /
Trosopplæringsprosjektet og kateketens rolle /
Hva Jørgensen glemte... / Fra bispedømme-
rådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

2. søndag etter pinse - Jørund Midttun

3. søndag etter pinse - Eyolf Berg

Sankthans (Jonsok)/4. søndag etter pinse

- Ingvild Helene Mydske Fallegård



Konflikhtar kan oppstå like gjerne
på trass av som på grunn av
organiseringa

Saman om å førebyggje konflikhtar

Det er ikkje vanskeleg å finne døme på godt samarbeid i kyrkjelege arbeidslag, men dessverre dukkar døma på det motsette opp så altfor ofte. Om det er tettare med konflikhtar i kyrkja enn andre stader er vanskeleg å svare på,

men dei blir kanskje lettare synlege og får ofte ein høgare medieprofil. Årsakene som ligg til grunn kan vere fleire, og eg er ikkje samd med dei som hevdar at dårleg struktur og organisering er heile forklaringa. Fullkomne

organisasjonsstruktur finst ikkje, og konflikthar kan oppstå like gjerne på trass av som på grunn av organiseringa. Når det er sagt, skal det ikkje stikkast under stol at det i våre kyrkjelege ordningar ligg latente spenningar og uavklarte ansvarsforhold som det er viktig å arbeide vidare med. Men å skulde for einssidig på strukturane blir feil, anten vi no talar om kyrkjelege arbeidskonflikthar eller om uretten i verda. Menneska som fyller posisjonane sit uansett med både sin del av skulda for at ting går gale, og tilsvarande med nøkkelen til løysinga. Og sjølv om det alltid må to til for å lage ein konflikthar, kan det godt vere at skulda er fordelt temmeleg skeivt. På mange arbeidsplassar er det ingen tvil om at det ikkje trengst meir enn ein medarbeidar for å forsure miljøet for alle.

Det som ofte kan vere ei større hindring for konfliktharløysinga enn strukturane, er ein kultur av snillisme og konfrontasjonsvegving i kyrkjelege samanhengar. Altfor mange konflikthar har fått dra i langdrag på grunn av misforstått kristent tolmod. Visst skal vi ta alt i beste mening, tilgi og bere over med kvarandre, men når slike dydar blir kynisk utnytta i ein nedbrytande konfliktharsituasjon, blir resultatet at konflikthar får halde fram utan at nokon tek skikkeleg tak. Kristeleg snillisme er ypperleg jordsmonn for såkorn frå personlegdomstyper som spelar på "splitt og hersk". Og det trengst handfast inngriping frå ansvarleg leiarhald på så tidleg stadium som muleg når dette er tilfellet. Når situasjonen får vedvare, er problemet at den vil henge ved også dei som sjølv ikkje var skuld i konflikthar.

Konflikthar sluker så masse energi og har så alvorlege følgjer at det er vel verd å investere både tid, krefter og pengar på å førebyggje dei. Den mest effektive framgangsmåten er å bygge ein kultur for samhald og samarbeid, samstundes som ein gjennomgår organisasjonsforståinga, internkommunikasjonen og rollefordelinga. Skal ein få alle med på laget, er det avgjerande at dei også får vere med frå starten av og vert tekne på alvor når ein drøftar visjon og målsettingar. Idéar og mål som vert tredde ned over hovudet på medarbeidarane, har dårlege odds for å bli realiserte. *Det er heilt avgjerande at vi prestar går føre og viser at vi*

meiner alvor med ynskjet om samarbeid. Mange kyrkjelege medarbeidarar kjenner på avmakt i forhold til presten og den sterke posisjonen presterolla framleis har i mange samanhengar. Derfor må vi aktivt demonstrere at vi vil dyrke fram eit anna ideal for tenesta, der presten i større grad ser seg som ein medarbeidar i teamet.

Eit anna effektivt verkemiddel for å førebyggje konflikthar er å gjere seg flid når ein skal rekruttere nye leiarar i kyrkja, for ikkje å snakke om å utvikle dei som er. Mangelen på tydeleg leiarskap heng ikkje berre saman med uklare strukturar, men har også ei vesentleg forklaring i personlege føresetnader. Trygge og tydelege leiarar skaper tryggleik i organisasjonen, og i ein struktur med to arbeidsgjevarlinjer er det ekstra viktig at leiarar på same nivå lærer kvarandre godt å kjenne og får hjelp til å utvikle gode samarbeidsrutiner. Kurset "Sammen om å lede", i regi av KA og Bispemøtet, samlar dette året prostar og kyrkjeverjer i alle bispedøme til tettare samarbeid om arbeidsgjevaransvaret i kyrkja og er eit godt konfliktharførebyggjande tiltak. Kurset gir godt høve til samtale og avklaring av roller og forventningar og er med å legge eit godt grunnlag for vidare samarbeid og utvikling av den lokale medarbeidarfellesskapen.

Kristeleg snillisme er ypperleg jordsmonn for 'splitt og hersk'

JAN OTTO MYRSETH
jom@ringerike.kirken.no



Alkoholfri eller alkoholholdig nattverdvin?

AV INSTITUSJONSPREST ARILD VØLLESTAD, ROGALAND A-SENTER

Det foregår for tiden et revisjonsarbeid med Den norske kirkes nattverdliturgier. Erfaringsmessig dukker da spørsmålet opp, om alkoholholdig nattverdvin kan tenkes å representere et problem for mennesker som har eller har hatt alkoholproblemer.

Det finnes meg bekjent ikke systematiske undersøkelser rundt dette, så vi er utlevert til mer tilfeldige observasjoner og erfaringer. Ut fra egne erfaringer vil jeg si at problemet må være ganske begrenset. Jeg kan ikke huske at noen pasient noen gang har brakt dette temaet opp i sjelesørgelige samtaler. Men som vi vet - hva som fremkommer i sjelesorg, bestemmes i noen grad av hvilke temaer sjelesørgeren verbalt og nonverbalt inviterer til.

Jeg har snakket med en kollega i Kirkens Bymisjon Rogaland, som sier at han husker to-tre av bymisjonens brukere har gitt uttrykk for "det hadde vært greit å slippe tanken på alkohol når vi skal gå til nattverd". Men verken han eller jeg kjenner til at noen centiliter alkoholholdig nattverdvin har vært årsak til "sprekk". Men andre vil sikkert si andre ting her.

Jeg nevnte problemstillingen også for en sosisonom og en psykolog, som begge har minst tjue års erfaring fra terapi innen rus og psykiatri. De kunne ikke huske et eneste tilfelle av at en pasient hadde brakt opp slike spørsmål.

En prest med lang erfaring fra arbeid med alkoholikere sa følgende til meg for 25 år

siden: "Det der med at alkoholholdig nattverdvin skulle representere en fare for alkoholikere, er noe avholdsfolket har funnet på. Når det ikke er en fare, er det fordi situasjonen og stemningen rundt alterringen er helt annerledes enn på puben eller rundt pokerbordet". Men andre vil vektlegge at det er substansen alkohol som er problemet, uavhengig av situasjonen.

Mer enn dette har jeg i grunnen ikke av "empiri". En konklusjon er at det i stor grad kommer an på øynene som ser.

MEN: Siden temaet alkoholfri versus alkoholholdig nattverdvin i flere generasjoner har vært et diskusjonstema i vår kirke og i andre kirker (f. eks. både i den lutherske og den katolske kirke i Tyskland), kan det etter min oppfatning ikke bare avfeies. Det er et faktum at dette subjektivt oppleves som et problem for noen. Enten disse er få eller mange må kirken på en eller annen måte ta hensyn til det. Slik sett fremstår spørsmålet som en kulturbestemt variant, kanskje særlig presserende i vår skandinaviske kontekst, av drøftelsen i Romerbrevet kap 14 og i 1.Korinterbrev kap 8 ("hensynet til de svake").

Uansett er det etter min oppfatning viktig hvordan praksisen, enten det er med alkoholfri eller med alkoholholdig nattverdvin, begrunnes. Angående begrunnelser, tillater jeg meg her å komme med noen punkter:

1) Det nye testamentes ord for vin (gresk "oinos") betegner gjæret druesaft, og den får til alle tider en alkoholgehalt mellom ca 7 og 14%.

Påstander om at vinen i Bibelen egentlig var alkoholfri, er en blindvei, både bibelfaglig og pedagogisk.

En annen sak er at Bibelens bokstavelige ord her ikke bør være bindende for kirken i dag, dersom tungtveiende menneskelige hensyn tilsier noe annet. Men vi er her i den noe uvante situasjon at etterlevelse av Bibelens bokstav innebærer en "liberal" praksis, målt ut fra vår tradisjonelle skandinaviske alkohol-situasjon.

2) Noen - jeg aner ikke hvor mange - vektlegger på et estetisk-symbolsk grunnlag at nattverdvinen i norske kirker skal ligne på vinen i Bibelen. Også dette kan for dem det gjelder være et samvittighetsspørsmål, om enn på et noe annet plan enn hensynet til mulig risiko for (ex)alkoholavhengige.

3) Ingen kirker mener i fullt alvor at det nattverdssakrament vi feirer i vår tid er eller kan være en kopi av Jesu siste påskemåltid med sine disipler. Men alle kirkesamfunn har som oppgave å utforme en nattverdsfeiring med de nødvendige teologiske momenter, tilpasset vår kulturelle kontekst.

Alkoholproblemene i dagens norske samfunn er store, og etter min oppfatning bør kirken som helhet se på seg selv som en aktør i å forebygge slike problemer (altså ikke bare overlate til diakonale organisasjoner å gi omsorg eller behandling til dem som er blitt åpenbart rusmiddelavhengige). Et generelt kirkelig engasjement mot alkoholens dominerende og ekspanderende plass i dagens samfunn handler imidlertid ikke om sakramenter, men det handler om etikk! Et etikkområde hvor det både er mulig og ønskelig for kirken å engasjere seg tydeligere enn i dag, gjerne også i samarbeid med sekulære organer innen helsevesen, frivillige organisasjoner etc. Indrekirkelig overfokusering på temaet alkoholholdig eller alkoholfri nattverdvinn kan for sekulære samarbeidspartnere lett fortone seg som ubegripelig. Og det vil dessuten være en uforsvarlig innsnevring, rusfaglig vurdert.

5) Hvis vi først godtar denne skjelning mellom det sakramentale og det etiske, bør det for eksempel heller ikke være automatikk i at alle menigheter som ut fra en bibelsk begrunnelse har alkoholholdig nattverdvinn

som en selvfølge også serverer alkohol i menighetshuset - det er to forskjellige ting.

6) Hvis menighetsråd rundt forbi velger alkoholfri nattverdvinn, f. eks. ut fra et "førevar"-prinsipp overfor (ex)alkoholavhengige, er det etter min oppfatning uproblematisk, bare det ikke begrunnes med påstander om at "den vin som Jesus og apostlene drakk egentlig var alkoholfri".

Spørsmålet om alkoholfri eller alkoholholdig nattverdvinn bør skjæres ned til sin egentlige størrelse, nemlig om kirken av sjelesørgeriske hensyn til enkeltmennesker bør innføre særlige tiltak. I teorien kunne man tenke seg en ordning med individuell tillempling, f. eks. på linje med at glutenfritt nattverdrød gis til mennesker som ikke tåler - eller mener at de ikke tåler - hvetemel.

I menigheter med alkoholholdig nattverdvinn skulle det ikke være noe prinsipielt i veien for, på tilsvarende vis, å gi alkoholfri altervin for dem som ber om det. Men i praksis vil det vel bli vanskelig å finne måter å gjøre det på som ikke virker stigmatiserende.

7) Ved nattverdsfeiring - f. eks. i diakonal eller annen sammenheng - hvor man på forhånd vet at mange mennesker med rusproblemer i fortid og nåtid kommer, synes jeg det er en god ide å bruke avalkoholisert altervin eller alkoholfri druesaft, noe vi stort sett gjør i Kirkens Bymisjon Rogaland. Da får man med seg mye av den bibelske symbolikken (som f. eks. bringebærsaft aldri kan gi), samtidig som man avskjærer ørkesløse debatter om ting som ligger langt utenfor det evangelium nattverden handler om.

8) For at disse spørsmål ikke skal skape unødige gnisninger, vil det være gunstig med økt kirkelig undervisning og bevisstshetsheving rundt alkohol og alkoholproblemer generelt. For å kunne skille mellom skall og kjerne.

9) Når det gjelder spørsmålet om kirkens terskler, herunder også nattverdets terskler, overfor alkoholavhengige mennesker, er den store utfordring etter min erfaring ikke nattverdvinnen, men kirkens totale evne til å gi dem en opplevelse av at også de er velkommen.

Trosopplæringsprosjektet og kateketens rolle

AV LAILA JERNSLETTEN, STUDENT VED KUN, TROMSØ

I Luthersk Kirketidende nr. 5 i år reiser rektor Vidar L. Haanes spørsmålet om kateketens plass i det store Trosopplæringsprosjektet. Et betimelig spørsmål. Han sier i innlegget: "Alt i alt peker kateketen seg ut som den sentrale medarbeider i arbeidet med å gjennomføre trosopplæringsreformen i vår kirke. Hvorfor har man da ikke satsset mer på katekettjenesten i den forbindelsen?"

De kirkelige fellestråd har nok ikke bevisst unnlatt å tilsette kateketer. Problemet er vel at det finnes så få slike stillinger i dag, og derfor få søkere til prosjektlederstillingene. Jeg tolker imidlertid Haanes sitt innlegg dit hen at han mener man har gjort for lite for å finne folk som har kvalifikasjoner som kateket. Han sier "enten tilsetter man personer som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene, eller så velger man å tilsette en ungdomsprest, for slik å kunne benytte vedkommende i tjenesteturnusen i prestegjeldet".

Har man virkelig tenkt for lite langsiktig når det gjelder ansettelse av ledere i trosopplæringsprosjektet? Spørsmålet indikerer ikke noen kritikk av de lederne som er med i dag, for de er dyktige, engasjerte og hardt arbeidende kirkens folk. Spørsmålet går på om man har unnlatt å benytte en formidabel anledning til å ruste opp det pedagogisk-teologiske arbeidet som kirken vil være helt avhengig av i fremtiden. Dette er århundrets

reform for alt kirkelig barne- og ungdomsarbeid. Lederne er og blir uhyre viktige. Hva gjør vi etter 2009, når prosjektet skal fase ut? Og hva med alle menighetene som ikke kom med i reformen? Det er nok riktig som Byfuglien og Wirgenes hevder i Vårt Land (23.03.07) at "Prosjektmenighetene er veivisere og bærer et tungt ansvar". Men vil det føre til spredning i de menighetene som ikke har prosjekt?

Sett i sammenheng med andre reformer i samfunnet, ny formålsparagraf i grunnskolen, ny rammeplan i barnehagen m.fl., vil kirka som organisasjon få et enda større ansvar for barn og ungdoms trosopplæring. Det krever gode og stabile ledere i kirka. Jeg kan ikke se av det som er skrevet om trosreformen både på nettet og i annet publisert materiale, at problematiseringen rundt lederspørsmålet har vært viet synlig interesse. En helt plausibel grunn kan være at det har vært lett å skaffe ledere, det har vært rift om disse kirkelige stillingene. Slik er det alltid i forsøk, verre bruker det å bli når hverdagen igjen møter oss.

Rektor Haanes begrunner mangelen på kateketer i slike stillinger med at kvalifikasjonskravene kanskje er for store. I dag skal man ha en mastergrad for å være kateket. Men her kan man gi dispensasjoner. Spørsmålet er om man har tenkt på om det er den personen

man har tilsatt, som skal bli den fremtidige kateket eller menighetspedagog i fortssettelsen av prosjektet. Jeg tar for gitt at man har tenkt, og at man derfor er i gang med en planlegging av hvordan man skal gi disse dyktige medarbeiderne en kateketutdanning etter prosjektperioden. For det må jo være meningen at vi ønsker at de skal fortsette når de har nedlagt et formidabelt arbeid i 3 - 5 år i kirkens tjeneste. Dersom de er lærere eller har en lignende utdanning er tilleggstudanning i teologi/rel.vitsk. (90 st.poeng) fullt mulig, samt at de kan ta videreutdanning ved Kirkelig utdanningssenter i Tromsø eller MF i Oslo.

Dersom man har tenkt på en skikkelig kompetanseoppbygging av de som i dag er tilsatt i Trosopplæringsprosjektet, vil man innen 2010 ha en mengde ledere i kirken som enten er ferdige kateketer/menighetspedagoger eller er i gang med studiet. Det ville være et flott resultat av denne reformen. Denne utdanningsmodellen eller kompetanseheving av ledere har vært brukt innenfor andre områder i samfunnet, for eksempel innen skoleverket. Ved reformene i 1974, 1987, 1997 (bare delvis) og nå i 2007 har man sørget for kompetanseheving av personalet. Når det

gjelder Trosopplæringsreformen har jeg ikke sett konkrete planer for dette kompetanseløftet, og jeg har heller ikke sett midler avsatt til det. Jeg anser ikke mentorvirksomheten som kompetanseheving, selv om den er nyttig.

Rektor Haanes går inn for at flere av de stillingene som opprettes i forbindelse med trosopplæringen, bør ha klarere kvalifikasjonskrav. Det er jeg helt enig i. På den måten kan kirkelig fellesråd signalisere at de ønsker kateketer i det fremtidige barne- og ungdomsarbeidet. Jeg mener imidlertid at mastergradskravet til kateketene bør opprettholdes. Da vil vi i kirken få medarbeidere som er faglig sterke både teologisk og pedagogisk. Og det åpner muligheten for mer fleksible utdanningsveier, slik man i dag ser i Nord-Norge, der Kirkelig utdanningssenter i Nord (KUN) i samarbeid med universitetet i Tromsø og Høgskolen i Bodø nå utvikler den nye mastergraden for kateketer og andre kirkelige stillinger.

Jeg ser frem til evalueringen av Trosopplæringsprosjektet, og da især hvordan man foreslår det videre løp. I dette arbeidet må kateketene komme med og bli mer synlige enn de er i dag.

Hva Jørgensen glemte...

AV PER LØNNING

Biskop Tor B. Jørgensens "Homofili, menneskeverd, bibelbruk og kirkens enhet" (LK nr. 8) er i utgangspunkt et forsvar for hans provoserende ytringer i dørgløtten på vei inn til sitt nye embete. Samtidig fornemmer man mellom linjene et preludium til høstens kirke-møte. Når barske bispeord om kirkens krenkelse av menneskeverdet vakte såpass oppmerksomhet som gjorde, kan det ikke ha vært p.g.a. nyheten. Heller tvert imot. Første gang vi hørte dem, kom de også fra en nyutnevnt biskop, som så i fortssettelsen gjorde sin egenoppfatning til kirkerett i trass mot Kirkemøtets og et samlet Bispekollegiums consensus. På denne bakgrunn skal ingen andre seg når Jørgensens reprise satte bange

anelser i sving hos dem som ennå ikke har tilstrekkelig øvelse i å avskrive bispetjenesten som "enhetens embete" i kirken.

Skjønt et par positive punkter i farten! (1) Innlegget er kjemisk rensert for forsøk på å få NTs skarpe ord mot samkjønnet sex til å si noe mindre enn det de sier. Av slike forsøk har det i senere år vært mange. I ikke liten utstrekning har også LK åpnet sidene for fantasifulle bibelutlegninger. Jørgensen skal ha takk når han nå indirekte bekrefter at Læremndas oppklaring på dette punkt har funnet gjennomslag. (2) Videre peker han på at gjeldende kirke-møtevedtak i sak lider av en farlig brist: det skjeller mellom vigsløst og ikke-vigsløst tjeneste på en måte som ikke står i

forhold til de prinsipielle argumenter som krysser hverandre i saken. Også her har han rett. 1997-kompromisset avverget muligens en dundrende kirkesplittelse. Og de blant oss som helt fra starten fryktet langsiktige virkninger, valgte den gang å tie for ikke å forspille øyeblikkets gevinst. Hvor er gevinsten nå? (3) Jørgensen har muligens rett i at de problemer om skrifttroskap som utløses i dagens situasjon, kaller på en mer omfattende jevnføring med meningsutvekslingen den gang etablerte skrifttolkninger ble lagt til side, først under diskusjonen om kvinnelige prester, så om vigsel av fraskilte. Mye kan forøvrig hentes inn ved et studium av (de forlengst forglemte) tekstdrøftelsene som foregikk den gang. Som deltager i begge vil jeg for eget vedkommende henviser til overveielser av spørsmål nr. 1 i "Utenfor allfarvei" (1961). Til nr. 2 vil jeg hente fram diskusjonen som fulgte på mine to kronikker om "Kirkens vigselsspraksis" i Aftenposten 27. og 28. mai 1968. Skulle anledning by seg, lar jeg meg gjerne utfordre av Jørgensen til ytterligere bibedialog.

I fortsettelsen blir jeg mer kritisk. Retorisk er Jørgensens innlegg bemerkelsesverdig. *"I et teologisk språk vil mange i dag kunne formulere at homofiles kjærlighetevne og samlivs- lengsel er en gudgitt gave på samme måte som for heteroseksuelle."* "På samme måte", uten reservasjon? --- *"Samkjønnet samliv, kan vi i dag se som et vakkert uttrykk for skaperverkets mangfold."* "Kan vi" det, på ny: uten reservasjon? Selv Salomos Høysang må blekne for en skapelses-teologisk kanonisering av menneskelige samlivsformer som denne. Og denne gang må selve Bibelen avfinne seg med plassering i skammekroken: *"De utsagn vi har i Bibelen om homoseksuelle handlinger er preget av et sterkt emosjonelt og krenkende språk."*--- *"Kirken har arvet dette affektive språket og brukt det i beskrivelsen av homofili helt fram til våre dager."* --- *"Vi har ikke den samme religiøst-emosjonelle opplevelshorisonten. Det har skjedd en grunnleggende endring av vår forståelse av og holdning til seksualitet."* Det siste kan det være noe i, avhengig av hvilket "vi" biskopen inngår i. Men å bruke tidsskiftet som kritisk usiktet sannhetskriterium og å etablere tidsbetingede holdninger som bibelkritisk prinsipp!?! Var slikt profeters eller apostlers vis?

Og så menneskeverdet. Når Jørgensen ganske riktig fastslår at "Det er den som opplever seg som krenket som først og fremst må lyttes til", spør jeg --- slik han selv nærmest innbyr til --- om han har overveid den sosial-psykologiske dynamikken at krenkethet stundom påføres (eller skjerpes hos) individer og grupper av overivrige supportere som er ute og ildner til fight? Kan det tenkes at biskopers medieapplauderte uttalelser om den krenkende kirke i sine kretser har bidradd til å piske opp krenketheten både som fornemmelse og som fornærmelse?

Det jeg har mer enn vanskelig for å fatte, er den inkonsekvente håndtering av dagens dogme: å nekte en person seksuell utfoldelse i samsvar med egen behovsopplevelse ("legning") skal være å fornekte hans eller hennes menneskeverd. For hva med våre "erotiske minoriteter" forøvrig, grupper som sosialt (og til dels juridisk) er marginalisert og "undertrykt" i helt annen grad enn den gruppe som det siste tiåret har vokst frem til å bli Norges mektigste maktlobby? Hva opplever de når nå postmoderniteten på toppen av det hele drar deres menneskeverd i tvil? Noen av oss husker debattekspløsjonen etter Lars Ullerstams "De erotiske minoriteter" (Pax, 1964). Hvorfor har den kulturradikale elite som løftet boken til skyene den gang, i årevis nå satset på å holde den og dens budskap dypt nede under torva? Den som vil svinge menneskeverdet fane for å flytte grenser til beste for den ene, plikter først å fortelle hvorfor det ikke bekymrer ham å gjøre dette på bekostning av den andre!

Slik Jørgensen priser samkjønnet erotikk som skapergitt og gudvillet, har han lagt premisser til rette for generelt å hilse avvikerfenomener i natur og menneskeliv med samme generøsitet. Nå synes en del av samme premissgrunnlag også å være troen at 1990-tallets påstand om homofili som "naturlig" (= genetisk forutbestemt) tilstand står urokket. Noe som snaut kan sies å holde. Under et plenumsmøte i Det norske vitenskapsakademi for et par år siden noterte jeg meg en opplysning som fremkom uten å bli imøtegått, at forskning på eneggete tvillinger i Amerika hadde godtgjort at om den ene utvikler "homofil legning", er sjansen for at den andre også

gjør det, noe i underkant av 1/3. Ettersom eneggete tvillinger ikke bare har den genetiske kode felles, men i regelen også oppvekstmiljø, skulle dette umuliggjøre gener som universalforklaring. For å forebygge misforståelse må jeg straks føye til at min agenda ikke er å generalisere i motsatt retning. Jeg vil ikke forenkle saken til et spørsmål om subjektivt valg. Minst av alt setter jeg generell spørsmålstegn ved ærligheten hos homofile som mener å oppleve en seksuell identitet gitt forut for og uavhengig av eget valg, en identitet de da forutsetningsvis ikke kan endre. Et viktig forhold synes imidlertid å være at sosiale påvirkningsfaktorer er atskillig mer komplekse enn vanlig følelse av individuell bevegelsesfrihet gir dekning for.

En siste, viktig sakskompleks som Jørgensen ser ut til å sette strek over, er det som etter hvert, under vår kirkes saksbehandling, har bygget seg opp av ekklesiologiske komplikasjoner. Jeg henviser her til et foredrag jeg holdt ved pensjonisttreff på Menighetsfakultet i mars 2002 (Kirke og kultur, 2002/4): "Teologiske skillelinjer i dagens kirkebilde", der jeg bl.a. reflekterer over muligheten av teologisk sameksistens mellom ulike syn på homofili-problematikken og hvorledes denne eksistens på det daværende tidspunkt stod i fare for å tippe rundt p.g.a. absurditeten i det indre-kirkelige konfliktmønster som var i utvikling. Kirken var i ferd å berøves ansvaret for egen læreidentitet i og med at enkeltinstanser innen det kirkelige establishment tiltok seg rett til å markere bekjennelsesidentitet på tvers av fellesskap og overenskomst.

Etter dette har utviklingen løpt videre i samme retning. I Kirke og Kultur 2005/2 gikk jeg ut med en kommentarartikkel "Når råd blir til uråd - et bispevalg til ettertanke". Om jeg skal si det selv, et uvanlig tøft angrep på henholdsvis Kirkerådet og Oslo Bispedømmeråd for det forbausende solospill de hver for seg hadde drevet under det nettopp avviklede bispevalg. Jeg spurte hvilke perspektiver rådernes kirkerettslig problematiske spill, sammen med en molbolandsk prøveordning for bispevalg, skapte for den videre kirkelige strukturutvikling. Farsens hittil siste akt er oppstusset rundt Oslo Bispedømmes (dvs. prost - biskop - bispedømmeråd - protesterende

proster + en prostipresteliste) håndtering av en vikarsak i Bærum. Av de nevnte instanser er det én og kun én som forsøkte å holde seg til gjeldende spilleregler: biskopen. Sannelig fikk han betale! Når Jørgensen er bange for en kirke som "skaper store kommunikasjonsutfordringer i forhold til samfunnet rundt oss," er det etter affæren i Bryn grunn til å spørre om det ikke er vesentlig mer påtreggende å bekymre seg for en kirke som står i ferd med å skape uoverstigelige kommunikasjons-hindringer i forholdet til seg selv ved å suspendere elementær samarbeidsetikk mellom medarbeidere innbyrdes. Skulle høstens kirkemøte "løse" dagens homokonflikt ved å imøtekomme krav fra "samfunnet rundt oss" --- uten først å rydde opp i det som gjennom de siste 7-8 årene har stuet seg opp av uklarete konflikter i kirkens forhold til seg selv og til sin nå i flere omganger forsømte identitetsmarkering, skal det ikke meget til før vi våkner opp i noe som minner om en "status confessionis".

SØNDAGSTEKSTEN



Jørund Midttun, Eyolf Berg og Ingvild Helene Mydske Fallegård

2. søndag etter pinse

10. juni 2007

Prekentekest: Luk 16,19-31

Jeg må begynne med et personlig vitnesbyrd. Denne søndagen i kirkeåret har alltid etterlatt meg med en nagende uro. Jeg er oppvokst og lever i en tilværelse hvor jeg velter meg i materielle goder. I en verden der et nærmest talløst antall mennesker lever for en dollar per dag eller mindre, må min tilværelse for dem fortone seg som en evig fest, i like stor grad som den rike mannen i dagens evangelietekst. Jeg står altså i fare for å få samme skjebne. Likevel henger jeg fast ved min livsstil, og de aller fleste rundt meg gjør, tilsynelatende nokså sorgløst, det samme. Jeg står i en reell fare for å komme med tomme ord, både i det jeg skriver her, og ellers i mitt liv som kristen. Derfor har jeg en stor ydmykhet for å skulle si noe som helst knyttet til disse tekstene.

Tekstene

Dagens tre tekster spiller dynamisk opp mot hverandre, og tematiserer alle tre hvordan vi som mennesker er et fellesskap og at dette fellesskapet gir oss et ansvar for dem som trenger det. Essensen av moseboksteksten ligger i siste setning: "Fattige vil det alltid være

i landet. Derfor byr jeg deg: Lukk opp hånden for din bror, for de nødlidende og fattige i ditt land." (Ellers er det interessant også å se på det verset som er utelatt (v.9) fordi det reflekterer en lovregulering for å utjevne forskjeller og de rikes uvilje mot å ta ansvar i forhold til dette).

Versene fra 1. Joh. blir en videreføring av GT-teksten og samtidig en utdyping det som er hovedtemaet i dette brevet, nemlig kjærligheten, hvordan å elske. Det er dramatiske kategorier som brukes. Den som ikke elsker, er fremdeles i døden. Og den som ser en bror lide nød og lukker hjertet til, kan ikke ha kjærlighet i seg. I sentrum står det fullkomne bildet på kjærligheten, Jesus som gav sitt liv for oss. Det er det kristne livsmønster. Dietrich Bonhoeffer har som kjent definert kristendom nettopp som dette: å være for andre, og en konsekvens av å være for andre er å identifisere seg med den jeg møter som lider nød. Hvis ikke blir kjærligheten tomme ord.

De to lesetekstene danner dermed en bakgrunn som ytterligere understreker alvoret i hovedteksten med fortellingen om den rike mann og Lasarus. Jeg har alltid syntes den er en litt gåtefull fortelling. Den begynner uten innledning og tilsynelatende uten sammenheng med fortellingene rundt, og til tross for at

lignelsen i seg selv er både levende og forståelig, er det ikke helt klart hva som er det overordede poenget. Den er kalt "tveegget" fordi det mot slutten introduseres et nytt moment. Fra å være en lignelse som handler om forskjellen på livet her og etter døden, blir temaet fra v.27 hvordan vi i dette livet kan reddes fra å havne i pine etter døden. Mye kan tyde på at Lukas' poeng ligger her, nemlig i sluttpoenget om at den som ikke hører på Moses og profetene heller ikke blir overbevist om noen blir oppreist fra de døde. Hvis en sammenligner språkbruk og ordbruk både for eksempel i Emmaus-fortellingen og oppstandelsesberetningene finnes det mange likheter. Med andre ord, muligheten for frelse vil være forståelsen av profetenes tale om Jesus, som ble bekreftet i oppstandelsen. Dette poenget blir imidlertid sekundært, som sagt, i forholdet til v.19-26.

Lignelsen har eller mange eksegetiske detaljer, jeg vil bare nevne noen viktige. Den er den eneste av Jesu lignelser som inneholder en navngitt person, noe som tyder på at navnet er av betydning. Lasarus er antagelig kortform av det GT-lige Eliesar(us) og betyr "Den Gud hjelper." Når de to hovedpersonene skal beskrives blir dette av betydning. Den rike mannen har sin store rikdom. Tiggeren eier ikke annet enn et navn. Men i dette ligger en ironi, for det skal vise seg at dette navnet er mer verdifullt enn den andres rikdom. I det hele tatt er det en rekke viktige parallelle motsetninger. De to, den rike og den fattige har parallelle, men også motsatte skjebner. Den fattige sitter ved inngangen til den rike, men uten å komme inn. En mur skiller ham. Slik er det også en kløft som skiller. Begge dør, men mens den rike blir begravet blir Lasarus båret av englene til Abrahams fang. Og nå er rollene byttet om. Lasarus er blitt den Gud hjelper, og har det godt, mens den rike er utenfor og hindret i å komme inn, ikke ved en mur, men en avgrunn. Her kunne det sluttet, men da begynner altså samtalen om hva vi kan holde oss til for å bli informert om det neste liv.

Preken

Dette er en søndag hvor det er større grunn enn vanlig til å se alle dagens tekster og kollektbønnen i sammenheng. Lukas-teksten kan

isolert sett trekkes i flere retninger. Den er også den eneste av Jesu lignelser som gir et bilde på livet i det hinsidige, og v.24 om å pines i flammen har som kjent lagt grunnen for mange fantasier som til og med finnes i bekjennessskriftene. En annen vinkling kunne være forholdet mellom GT og oppstandelsen som kilde til viten om Guds vilje og planer. Men jeg blir holdt fast i den helhetlige emnekretsen, og særlig i Johannes-teksten. Derfor kunne en god overskrift for prekenen denne søndagen være "Hva kjærlighet er..." Som inngang til den (av mangel på et bedre navn) "grønne" tiden i kirkeåret kan også dette være en velegnet vinkling. I den grad det i det hele tatt finnes noen felles tematikk for denne tiden må det være å utforske hvordan vi som kristne kan leve i Kristi etterfølgelse. Eller for å si det mer presist: Hva Johannes mener når han sier at kjærlighet er å gi sitt liv for brødrene, slik Jesus gav livet for oss.

Personlig har jeg opplevd flere ganger at når jeg har nådd til dette punktet så har jeg nærmest bokstavelig talt blitt stum, eller prekt om egen utilstrekkelighet. Utfordringen blir for konkret, griper for direkte inn i eget liv. Hvordan kan jeg, eller hvem som helst, leve med at det finnes så mange som trenger min (deres) hjelp, og likevel bruker jeg det meste av mine midler, og mer enn nødvendig, på meg selv? Hvis jeg samtidig ber mine bøtter, leser i Skriften og går i kirken, er jeg ikke da en hykler? Det er spørsmål vi ikke bør bli ferdige med. Samtidig er det ikke nødvendigvis konstruktivt å ende der. En linje videre i forhold til tekstene, er å peke på viktigheten av solidaritet. Det er ikke sikkert det er et mål at alle mennesker kan like mye, men det må finnes en grunnleggende solidaritet mellom dem. Heldigvis lever vi i en velferdsstat, hvor ansvarligheten for hverandre er institusjonalisert, men som samfunnsutviklingen også viser, er fristelsen til å først og fremst tenke på seg og sitt sterk og vedvarende, og den blir ikke mindre selv om vi blir rikere. Derfor har vi som kirke et ansvar for hele tiden å peke på at vi er alle brødre (og søstre!), og som sådan har et grunnleggende ansvar for hverandre. Lasarus må aldri bli liggende igjen ved inngangen, utenfor muren. Da havner vi selv på andre siden av kløften.

Gudstjenesten

Mange steder skal menigheten feire Skaperverkets dag denne søndagen, og da vil det jo være en avveining om disse eller andre tekster skal brukes. Men uansett innbyr årstiden kombinert med avslutningen på festhalvåret, til en lovprisning av skaperverket, i alle fall i salmer, og kanskje også på andre måter. Si 997 .. *Så grønn en drakt* passer godt i tematikken, likedan salmer om Guds godhet. F.eks. NoS 311 *Himmelske Fader*. NoS 713 etc kan dessuten passe, likedan NoS 727.



JØRUND MIDTTUN

3. søndag etter pinse

17. juni 2007

Evangelietekst: Lukas 14,16-24 (prekentekest)

Lesetekster: Jes. 25,6-7; Åp. 19,5-9.

Til kirkeåret:

Vi er kommet inn i treenighetstiden, og gjennomgangstemaet i gudstjenestene er vårt liv som kristne i en verden på vei mot sin dom og undergang. I denne verden kalles vi til å leve som vitner om en annen virkelighet, en virkelighet som gir oss mot til å løfte blikket og se med forventning forbi dommen og undergangen. Vi kalles til å leve i et nært og tett fellesskap med Ham som er årsaken til at vi kan leve med et slikt fremtidsperspektiv over våre liv.

Til teksten:

Teksten er en typisk liknelse. Den må tolkes og anvendes, og den har, som liknelser flest, flere nivåer. I denne liknelsen er det to nivåer som faller oss i øynene: Det ene er det historiske (Kall det gjerne makronivået.), men før jeg sier mer om det, må jeg si noen få ord om skikk og bruk i Midtøsten på Jesu tid. Når det skulle holdes fest, ble det gjerne kunngjort

for de aktuelle gjestene i god tid på forhånd, så de skulle få tid til å forberede seg, eventuelt legge ut på reisen, dersom de bodde langt unna. Ofte, særlig hvis det var en standsperson som inviterte, var invitasjonen ledsaget av en festdrakt, som det ble forventet at festdeltakerne hadde på seg når de kom. Vi vet fra en annen av Jesu liknelser, at det ble ansett som en grov fornærmelse å komme kledd i noe annet. Når så selve tidspunktet for festen var inne, ble de inviterte oppfordret til å komme, for "nå er alt ferdig". Å ikke komme, når en allerede hadde bekreftet den første invitasjonen, eventuelt ved å ta imot den tilsendte festdrakten, var også en grov fornærmelse mot verten. Slekts- og stammefeider i generasjoner kunne bli resultatet, slik det fremdeles kan bli det blant Midtøstens stammefolk, for eksempel beduinene.

Tilbake til makronivået, altså det historiske: Gjennom de gammeltestamentlige profetene hadde Gud sendt førsteinnydelsen til det folket Han hadde opprettet en pakt med. De var invitert til å få del i den messianske tidsalder, den store gudsrikefesten. Men da Messias kom, og alt var ferdig, vegret de seg. Han passet ikke inn i deres forestillinger om Messias. Han hadde intet politiske budskap. Han manet ikke til kamp mot okkupasjonsmakten. Han startet ingen erobringsskrig for å gjøre dem til et herskerfolk. Han kolliderer på alle punkter med det messiasidealet som oppsto i kjølvanen av den makkabeiske revolten halvannet århundre tidligere. Han blir derfor avvist, og Jesus gjør det klart at den avvisingen setter dem utenfor og åpner den messianske tidsalderen for andre, for folkeslag de selv i sin nasjonalreligiøse arroganse dømte til å stå utenfor. Dette nivået i liknelsen oppfylles ved Paulus, når han får i oppdrag å bringe Evangeliet ut til "hedningene".

Det andre nivået (mikronivået, om du vil) er det personlige. Gud vender seg til den enkelte og inviterer til å få del i den messianske gledesfesten. Den enkelte må ta stilling til denne invitasjonen og være klar over at en avvising kan innebære at en selv til slutt blir avvist - ikke av en dømmesyk Gud, men av en Gud som tar konsekvensen av og respekterer det valg et menneske gjør, hvor tragisk det enn måtte være.

Til prekenen:

Prekenen bør bevege seg på tekstens mikronivå, med enkeltmennesker som adressater. Et godt utgangspunkt kan være et av vår tids mest brukte uttrykk: "Dessverre, jeg har ikke tid." Det var jo det svaret han fikk, han som Jesus snakker om. Det var ikke det at de ikke ville komme. Det passet bare så svinaktig dårlig akkurat da, og for all del, unnskyldningene virker jo greie nok i våre ører (Ikke er de vanskelige å oversette til vår tid heller.), i en tid da stadig flere vegrer seg for å inngå bindende avtaler, fordi det kan jo dukke opp noe mer spennende i mellomtiden. Situasjonen med festarrangøren som plutselig sitter (nesten) alene ved festbordet, er faktisk ingen ukjent situasjon blant dagens unge. Gjestene fikk et mer spennende tilbud. Hva gjør slikt med det mennesket som blir sviktet? Hva gjør en slik holdning med vår evne til å inngå forpliktende relasjoner i det hele tatt? Og overført på gudsforholdet: Hva gjør det med vårt forhold til Gud? Lar vi i virkeligheten den messianske festen, det evige livet, gå fra oss, fordi vi var så opptatt med å "ha det gøy"? Jeg tror ikke det er nødvendig å si stort mer her. Det er en spennende tekst der det er lett for en predikant å være så nær hverdagen at tekstens poeng blir oppfattet - også om kirken skulle være full av kirkefremmede.

Til gudstjenesten:

Jeg tror jeg har nevnt det før, men Augustana går frimodig ut fra at messen, dvs. nattverdsgudstjenesten, feires hver eneste søndag. Ha derfor frimodighet til å innby menigheten til den forsmak på det messianske, himmelske festmåltidet, som nattverden er. Min erfaring er at det såkalt "kirkefremmede" ikke lar seg skremme av at det feires nattverd. Tvert om har jeg opplevd at hvis prekenen klarer å formidle budskapet på en måte som treffer denne gruppen hjemme, vil nettopp nattverdsfeiringen kunne medføre at et menneskes livssituasjon forandres der og da.

Salmeforslag:

548, 241, 552, 651, 633, 508.

EYOLF BERG

Prest, redaksjonssekretær



Sankthans (Jonsok)/4. søndag etter pinse

24. juni 2007

Luk 1,57-66 Mal 4,5-6; Apg 19,1-6

Til dagen nå og før:

Feirer du Sankthans? Det er nok noe ulike tradisjoner rundt omkring i landet vårt angående denne dagen. Men at den står sterkere i vårt land enn i f.eks. Sverige, er helt sikkert. Rundt omkring ved kysten kan du se store bål i forbindelse med denne helgen. Mange benytter anledningen til å samle venner til fest der rømmegrøt, grilling, bål og lek kan være viktige ingredienser.

I år faller 4. søndag etter pinse nøyaktig på 24. juni, og da er det som vi alle vet (?) nøyaktig seks måneder til jul! Derfor foreslår kirkestyret at denne dagen i år brukes som Sankthans med tilhørende kollektbønn og tekster, se Kirkeårets tekster. Som prekantekt er valgt en av tilleggstekstene for Sankthans.

Dagens sankthansfeiring har sin opprinnelse i to ulike tradisjoner. For det første hviler den på en gammel markering av sommersolverv, og for det andre viser den tilbake på en katolsk-kirkelig markering av døperen Johannes' fødsel. I likhet med julen er nok sankthans av de eldste årsfestene vi finner her til lands. Det norske navnet på festen er Jonsmesse, Jons vake eller Jonsok.

Døperen Johannes fremsto som en forløper for Kristus, og derfor ble dagen for hans markering lagt nøyaktig et halvt år før Kristi fødselsdag, til den 24. juni. Ifølge Augustin la kirken Johannes merkedag til 24. juni for å fordri de eldre hedenske feiringen knyttet til sommersolverv. Olav Trygvasson prøvde å erstatte blot og drikking ved de store kirkelige feiringene og helligdagene med høytidsdrikker, og dette gjaldt også for Jonsok. Det foregikk med andre ord en konkurranse mellom den kirkelige og den folkelige markeringen av den 24. juni. Sankthansfeiringen ble satt på en alvorlig prøve både under reformasjonen, hvor betydningen av Johannes' fødselsfest ble redusert, og ved pietismen på 1700-tallet da dagen ble avskaffet som helligdag. Grunnen til dette lå i at man fra kirkelig hold mente at sankthans var for sterkt preget av den folkelige feiringen, mens det kristelige innholdet knyttet til dagen kom i bakgrunnen. Ser man sankt-

hans i lys av dagens feiring, er det nok riktig å si at den først og fremst handler om midtsommer og forestillingene rundt solverv, mens den kirkelige markeringen har mindre betydning.

Den tidligere jonsokfeiringen handlet om bålbreining. Fra kirkelig hold fungerte blant annet bålbreiningen som et minne om at beina til St. Johannes ble breint av dem som ikke trodde. Fakkelbreiningen henspiller på at Johannes selv var en brennende og lysende fakkel. Om bålet var tilknyttet midtsommerfeiringen fra starten av, er mer usikkert. Det har imidlertid vært et sentralt element i den folkelige feiringen i de siste par hundre år, og med tanke på at markeringen foregår utendørs, er det kanskje ikke så rart at bålet er kommet inn og blitt en naturlig bestanddel og et samlingspunkt i den folkelige tradisjonen.

Et annet sentralt element i den tidligere Sankthansfeiringen var forestillingene om at denne dagen representerte en fornyelsens og livskraftens dag. Forestillingene kan sammenlignes med dem man finner i tilknytning til julehøytiden, og beror på tanken om overgangen fra noe gammelt til noe nytt (solsnu) som en magisk ladet tid. Folk oppsøkte hellige steder, kilder og søkte helbredelse og helsebot. Folk hadde stor tro på folkemedisin og sankthansnatten ble oppfattet som en spesielt god tid for innsanking av medisinske urter, for da skulle nemlig urtene være spesielt virksomme og sterke. Sankthans var også en viktig tid i forhold til varsler. Om en ung kvinne ønsket å vite hvem hun skulle gifte seg med forteller tradisjonen at nyplukkede blomster under hodeputen sankthansnatten ville gi en sannferdig drøm. Varseltakingen kunne imidlertid også gi mer alvorlig kunnskap: kunnskapen om egen eller andres død. Troen på vonde krefter, i særlig grad hekseferder var også med tidligere. Kildene forteller om hekser og trollkarer som red til Lyderhorn, Bloksberg, Hornelen eller andre steder på store samlinger. De besøkte også kirkene denne natta og hadde messer til bespottelse og Gudsforakt. Kirken var også stedet å besøke sankthansnatt for dem som ønsket å vite hvordan det gikk med avdøde slektninger. Om man besøkte kirken denne

natten kunne man nemlig treffe dem og snakke med dem.

Tidligere var liturgisk farge denne dagen rød i og med at Johannes led martyrdøden. Det er imidlertid slik at det er døperens oppgaver som forløper for Kristus som skal feires. Derfor er fargen de senere år endret til hvit, tegnet for glede og fest.

Dette var mye bakgrunnsinformasjon, men jeg finner det interessant og spennende. Kanskje kan kirken hente fram igjen noe av det gamle, og legge vekt på den mulighet for fornyelse og livskraft som fins i troen på Gud, sammen med festens hvite farge i gudstjenesten denne dagen.

Til lesetekstene:

Vi befinner oss i en av det gamle testamentets lite leste bøker, i hvert fall i gudstjenestesammenheng, og finner den første leseteksten hos Malaki kap 4,5-6. Den handler om at profeten Elia skal komme for å forberede Herrens dag.

Den andre leseteksten finner vi i Apg 19,1-6. Her er det snakk om Den Hellige Ånd, om forskjellen på Johannes-dåpen og dåpen i Jesu navn. Folket lar seg gjerne døpe i Jesu navn når de hører Paulus ord. Og Den Hellige Ånd kommer til dem.

Til preteksten:

Preteksten finner vi i Luk 1,57-66, teksten som omhandler navngivingen til verdens største vegrydder. Han som hadde som sin livsoppgave å peke på "han som kommer etter meg". Vi møter i teksten gleden rundt en fødsel, og mange kjenner seg igjen i hendelsene her. Barselbesøk var like vanlige da, som nå. Så handler det om navngivning og om barnets mor som bryter tradisjonen! Hun gir ikke sitt barn navnet Sakarja, som alle forventet, men utbryter "Nei, han skal hete Johannes". Det var ikke vanlig at kvinnene bestemte så viktige hendelser som barnets navn, og derfor vender også folk seg til faren for å få vite hans mening. "Han ba om en tavle og skrev: «Hans navn er Johannes.»" Barnets far het Sakarja og tjenestegjorde som prest for Gud i tempelet, se Luk 1, 5 ff. Han fikk budskapet om fødselen av sin sønn av Herrens engel Gabriel, men turte knapt å tro hans ord.

Derfor ble han stum, og det er stumheten han blir løst fra i dagens prekentekst: "Da ble alle forundret, men i det samme fikk Sakarja talens bruk tilbake, og han begynte å lovprise Gud." Barnets fødsel og hendelsene rundt hans navngivning og omskjæring skapte liv og røre i hverdagen: "Alle som hørte det, grunnet på det og spurte: «Hva skal det vel bli av dette barnet?» Og Herrens hånd ledet ham."

Det var engelen som gav den noe eldre Sakarja budet om hva barnets navn og dets oppgave skulle være, Luk 1, 13ff. Derfor var begge de stolte foreldrene så trygge på å gå i mot tradisjonen og bryte et fastlagt mønster, slik også deres sønn, Johannes, gjorde mange ganger i løpet av sitt liv. Troen på Gud gav dem mot og styrke til å handle etter Guds gode vilje.

Til prekenen:

Her er det mange muligheter! Her har folk mye gjenkjennelse. Navngivning, betydning av navn og et menneskets livsoppgave fenger mange. Og å kunne knytte denne vakre bibelteksten fra Lukas direkte inn i Sankthans-markering og gamle tradisjoner kan gi en spennende og meningsfull preken.

"Nei, han skal hete Johannes," utbryter Elisabeth og "taler Roma midt i mot". Hun ble mor på sine gamle dager, etter at det var opplest og vedtatt at hun ikke kunne få barn, jfr Luk 1,7. Nå formidler hun stolt navnet Gud har bestemt til hennes lille barn: Johannes - fortsatt et av de mye brukte bibelske guttenavn i Norge, 2000 år senere... jfr statistisk sentralbyrå og Dag Kjær Smemos bok "Bibelsk navnbok". Navnet som finnes i flere lignende varianter både som gutte- og jentenavn, i Norge og store deler av verden. Navnet er fra hebraisk og betyr "Gud er nådig". Nådig er ikke det første ordet jeg tenker på når jeg ser for meg Døperen Johannes sitt liv, i ødemarken, med kamelhårsfrakk og knaskende på gresshopper. Heller ikke hans væremåte, hans til tider harde ordbruk og hans brutale død. Men når jeg ser hvem han hele livet peker på, vet jeg at det er en nådig Gud. Johannes er seg hele livet bevisst sin rolle i kulissene. Han inntar gatene, torget, elven og ødemarken som en mann, men han peker alltid på en annen. Jesus Kristus. Så blir heller ikke Johannes sin dåp regnet som "god nok" av

Paulus, Jesus må til. Tenk å leve et helt liv slik i skyggen av en annen...

Vi så ovenfor at Sankthans og Jonsok tradisjonelt har vært tiden for bålrensning, solsnu, troen på kraft og fornyelse, helsebringende, med trusler om mørke krefter og håp om å drømme om den fremtidige store kjærligheten. Hva av dette kan vi veve inn i prekenen om Johannes som peker på Jesus, i 2007?

Johannes bragte håp til mange mennesker! Han må også ha bragt en del liv og røre, kraft og fornyelse. Han brukte ikke bare ord, men også vann. Han forkynte omvendelse og dåp. Johannes var hele livet klar over fristelsens farer, jfr tiden i ødemarken, men han motstod de mørke krefter og vendte seg alltid mot lyset. "Et menneske sto fram, utsendt av Gud. Johannes var hans navn. Han kom for å vitne. Han skulle vitne om lyset, så alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vitne om lyset." Joh 1,6-8.

Troen på Jesus er troen på "det sanne lys som lyser for hvert menneske". Det er troen på lyset som kom til verden. Solen snur, det går mot mørk høst og vinterkvelder. Men lyset fra Gud vil alltid seire over vårt mørke. Det har det gjort en gang, julenatt i Betlehem, og det vil det gjøre hver dag, hver natt, inntill Jesus kommer igjen. Det er budskapet Johannes levde for å få fram. Det er budskapet verden fortsatt trenger. Slik bålet varmer oss i sommernatten, slik varmer og nærer Jesus vår tro, hver dag, hver natt.

Johannes døpte med vann, men selv var han fylt av Den Hellige Ånd, allerede fra livet i mors mage, jfr Luk 1, 15. Selv kunne han ikke gi Talsmannen videre ved dåpens vann, men bot og omvendelse forkynte han i sterke ordlag, jfr Luk 3, 11ff. Han vet godt selv at Ånden kommer med Jesus, vers 16, og er selv bevisst sin plass som vegrydder og alltid pekende på Jesus.

Hvor mange Johanneser finner vi dag? Lar vi oss utfordre av hans liv, hans gjerning, hans budskap, hans rolle? En ting er sikkert, han gjorde jobben sin godt. Vi snakker fortsatt om han og markerer døperen Johannes fortsatt i kirkene våre, 2000 år senere.

**INGVILD HELENE
MYDSKE FALLEGÅRD**





Sjelsesørger/prest

Vil du være med å skape noe nytt i nord?

Vi søker deg som bruker dine samarbeidsevner på faglige utfordringer med kreativitet, humor, utholdenhet og engasjement.

Stiftelsen Viken senter i Bardu er organisert med en klinikk, en kursenhet, en sjelsesorgenhet og en forskningsenhet. Klinikken har statlig godkjenning til etablering av 40 behandlingsplasser etter modell av Modum Bad. For mer informasjon se: www.vikensenter.no

Ledig stilling som

50% sjelsesørger/prest på ett psykiatrisk behandlingsteam ved Klinikken og
50% sjelsesørger/prest ved Sjelsesorgenheten.

Sjelsesørgere på Viken senter arbeider vanligvis både i ett av de tverrfaglige behandlingsteamene i den psykiatriske klinikken, og som medarbeidere ved Sjelsesorgenheten. Senteret er et økumenisk senter.

Det må tas forbehold om at det kan bli endringer av oppgavefordeling internt ved senteret.

På Klinikken arbeider sjelsesørgeren både som medterapeut på linje med de andre terapeutene i sitt tverrfaglige team og som sjelsesørger for Klinikken som helhet. Det terapeutiske teamet vi søker sjelsesørger til nå, er Traumeteamet.

Sjelsesorgenheten er en egen økonomisk enhet, atskilt fra Klinikken, men med samme toppledelse som denne. Enheten henvender seg til ulike organisasjoner, menigheter, institusjoner og næringsliv.

Sjelsesorgenheten søker etter en person som ønsker å være med og utforme ulike tilbud ved enheten fra grunnen av. Foruten god faglig kompetanse er det viktig med god orden og evner til å beregne og utarbeide tilbud i henhold til tilgjengelige ressurser, delta i faglig og praktisk

planlegging og være med på markedsføring av tilbudene. Det er ønskelig at sjelsesørgeren kan være medleder for PREP-kurs. Lederkurs for PREP-kurs vil bli tilbudt om sjelsesørgeren ikke har dette fra før av.

Det er videre ønskelig med videreutdanning innen (gruppe)-veiledning, PKU-utdannelse, erfaring fra arbeid relatert til religionspsykologi, psykiske vansker, traumarbeid og/eller eksistensielle livsproblemer, samt fra samarbeid med andre profesjoner.

Det vi og våre brukere trenger er ditt engasjement og din vilje til å bidra med deg og din kompetanse som samarbeidspartner. Gode samarbeidsevner, fleksibilitet og kreativitet er egenskaper vi verdsetter høyt.

Vi ønsker søkere som

- kan identifisere seg med Viken senters målsetting og visjon,
- har solid klinisk faglig formell og reell kompetanse innen fagfeltet, og
- kan omsette mål og visjoner til praktisk virkelighet i samarbeid med andre

Det kreves kunnskap om - eller vilje til å tilegne seg kunnskap om - ulike varianter av den kulturelle og eksistensielle virkeligheten på Nordkalotten.

Lønn etter avtale. Pensjonsordning i KLP.

Spørsmål om stillingene kan rettes til leder Sjelsesorgenheten Torhild Viste tlf 77189940, direktør Jon Henrik Wien, tlf 77189901, eller administrasjonsleder Kjetil Nyhus tlf 77189902.

Kortfattet søknad med CV sendes elektronisk via www.jobbnor.no innen 29.05.07.

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

SØKERE

Stavanger bispedømme

Søkerlister til prestestillinger i Stavanger bispedømme.

Prostiprest 50 % i Ytre Stavanger prosti med særlig tjeneste i Madlamark sokn:

Mann, navn ikke offentlig, f. 1964

Angelika Fjetland, f. 1958

Johannes Høyvik, f. 1971

Anders Hildeng Næss, f. 1971

Hege Nøsen, f. 1971

Mann, navn ikke offentlig, f. 1971

Dag Audun Rasmussen, f. 1952

Anne Bjelland Refsnes, f. 1949

Mann, navn ikke offentlig, f. 1968

Aud Utbø Strandmyr, f. 1956

Wenche Stavseth Viland, f. 1975

Sokneprest i Jæren prosti med særlig tjeneste i Orre og Bore sokn:

Anne Bjelland Refsnes, f. 1949

Roald Byberg, f. 1949

Mann, navn ikke offentlig, f. 1959

Mann, navn ikke offentlig, f. 1967

Åsmund Olav Steinnes, f. 1948

Erik Rørtveit, f. 1965

Mann, navn ikke offentlig, f. 1953

Dag Harald Undheim, f. 1955

Sokneprest i Karmøy prosti med særlig tjeneste i Kopervik sokn:

Mann, navn ikke offentlig, f. 1971

Mann, navn ikke offentlig, f. 1956

Sør-Hålogaland bispedømme

Følgende har søkt embetet som domprost i Bodø domprosti i Sør-Hålogaland bispedømme. Det er 4 søkere til embetet.

Kolvik, Kyrre, Sokneprest i Gildeskål, Inndyr, f. 1956

Malmbekk, Svein, Sokneprest i Rønvik, Bodø, f. 1954

Riedl, Nils Jøran, Studentprest ved Universitetet i Oslo, Oslo, f. 1965

Vangen, Elin, Rådgiver ved Sør-Hålogaland bispedømmekontor, Tverlandet, f. 1960

LEDIGE STILLINGER

Oslo bispedømme

Østre Aker prosti - sokneprest med tjenestested Furuset sokn:

For fullstendige utlysninger, se NAV (www.nav.no) eller Oslo bispedømmes hjemmesider (www.kirken.no/oslo/)

Søknad med CV samt kopi av attester og vitnemål sendes Oslo bispedømmekontor innen søknadsfristen den 18. mai 2007.

Vi foretrekker elektroniske søknader levert via vårt elektroniske søkesystem. Det vises til Oslo bispedømmes hjemmesider www.kirken.no/oslo/ - for informasjon om søknadsprosedyre kontakt personalrådgiver Elise Sandnes 23301174 eller personalrådgiver Mette Kristin Brenna 23301172.

Stavanger bispedømme

Ledig stilling som sokneprest i Stavanger Domprosti med særlig tjeneste i Kampen sokn.

Kampen sokn ligger ca. 15 min. i gangavstand vest av Stavanger sentrum. Det bor pr. 01.01.07 4949 mennesker i soknet, og tallet er økende. Det har vært et generasjonsskifte, med mange unge familier. Fødselstallet har i løpet av få år blitt fordoblet, og var i fjor 81. Bebyggelsen i soknet består av lave blokker, rekkehus og eneboliger. Avstandene innen soknet er små.

Kampen kirke er nærmeste nabo til Misjons-høgskolen og Det Norske Misjonsselskaps hovedkontor. Den ble bygget som småkirke i 1957 og renoveret i 2003. Da ble også en ny kontorfløy bygget. Det er i dag meget tjenlige og fine lokaler. Kirkesalen rommer 300 og kan utvides med tilstøtende menighetssal til 500. Kirken rommer for øvrig kirkestue, søndagsskolerom, kjøkken og kjeller som er innredet til et omfattende speiderarbeid.

Kontorfløyen inneholder møterom/spiserom, sakristi/bønnerom og 6 kontorrom. Menigheten driver en barnehage med 3 avdelinger. Menighetsrådet vurderer nå driften av denne. Det er en barneskole i menigheten, Kampen skole. Det er et meget godt samarbeid med skolen.

Staben består av sokneprest, kontor og menighetslønnet menighetspedagog i hele stillinger, daglig leder i 75 %, menighetsarbeider i 30% og kirketjener i 30% stilling. Ny tjenesteordning for menighetsprester er innført, og soknepresten samarbeider med prestene i Stokka, Tjensvoll og Bekkefaret om begravelser og vielser. Kampen og Stokka har fellesgudstjenester i sommerferien og enkelte andre søn- og høytidsdager.

Gjennomsnittet på gudstjenester var i 2006 ca 120, og har vært stabilt. Gjennomsnittet for nattverddeltakelse er 65.

Det er en god menighetskjerne, og mange frivillige medarbeidere. Konfirmanttallet er 20-30, med en stigende tendens. Soknepresten er ansvarlig for konfirmantarbeidet, men har hatt god hjelp av studenter ved Misjons-høgskolen. Det ble i fjor døpt 72 barn bosatt i menigheten, av disse 52 i Kampen kirke. Antall begravelser i samarbeidsområdet er ca. 160.

Menighetspedagogen har ansvar for barne- og familiearbeidet. Det er småbarnstreff hver uke, søndagsskole og familiesamlinger. Vi har i flere år hatt 4- og 6-års fase med tilhørende klubber. Speiderarbeidet har over 100 aktive medlemmer. Det har vært en KRIK-gruppe de siste 2 årene. Ellers er det månedlige familie-gudstjenester.

Kantor driver en utstrakt konsertvirksomhet i kirken, og deltar også i konfirmantundervisningen.

Det er ikke sykehjem i menigheten, men det er et meget godt arbeid for de eldre i kirken, med ukentlige samlinger av ulik karakter. Soknepresten har hatt bibeltime en gang pr. måned for de eldre, med god oppslutning. Han deltar også på Skipper Worse med andakt en gang pr. måned.

Menigheten utgir eget menighetsblad der presten har deltatt aktivt. Vi har samarbeidsavtale med NMS, med prosjekter i Kina og Japan.

Menigheten har som visjon: Åpent fellesskap - glad tjeneste - levende Kristus-tro. Den er fremdeles preget av de gamle småkirke-idealene, og av sin nærhet til Det Norske Misjonsselskap.

Menigheten søker en sokneprest som kan samarbeide og kommunisere med alle grupper og har en folkelig og livsnær profil. Samtidig er det viktig å ha et aktivt engasjement til å bygge et levende trosfellesskap, der utrustning og nådegaver kan utfolde seg. Menighetens handlingsplan prioriterer barne- og familiearbeid, og vi ønsker at den nye soknepresten kan bidra aktivt på dette området.

Det er boplikt til stillingen. Presteboligen er eid av Kampen menighet, og bygget i 1967. Den ligger 200 meter fra kirken i et rolig boligstrøk, og er på 140 kvm. netto boligareal. Boligen har stue med forstue, godt kjøkken, hjemmekontor, 4/5 soverom, 2 bad og gjestetoalett. Huset ble oppusset i 2001 og er i god stand. Det er ikke kjeller, men god bodplass. Garasje. Turområder ligger like i nærheten.

Målformen er bokmål.

Stillingen lønnes i stillingskode 0930 sokneprest, ltr. 51-68 i Statens lønnsregulativ.

Vanlige regulativmessige godtgjørelser. Skyss og telefongodtgjørelse etter offentlige satser. Pensjonsinnskudd.

Tilsettingen skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg a. etter endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. samt

b. avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål, særskilte samarbeidsområder og tjenestedistrikt.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester må være Stavanger bispedømmeråd i hende *innen 18.05.2007*. Merk: CV vil bli brukt som utvidet søkerliste.

Bruk gjerne PF sitt kompetansekart. Søknadspapirer returneres ikke.

Hvis søkeren ikke ønsker sitt navn offentliggjort må det eventuelt føres på CV. Referanser føres på *søknaden*.

Nærmere opplysninger ved henvendelse til stiftsdirektør Åge Bognø tlf: 51 84 62 70 eller Domprost Berit M. Andersen tlf. 51 84 04 00

Sør-Hålogaland bispedømme

Vår visjon er: "Vår herre i vårres verden".

Sokneprest i Sør-Helgeland prosti med tjenestested Vega.

Det er ledig fast stilling i 100% som sokneprest i Sør-Helgeland prosti med tjenestested Vega.

Vega kommune ligger "midt i Norge - midt i havet" og består av ca 6.000 øyer, holmer og skjær. Vega sokn er identisk med Vega kommune. De fleste av de ca 1.300 innbyggerne bor på hovedøya, mens det bor ca 30 på øya Ylvingen.

I 2004 kom en stor del av Vegas kulturlandskap inn på UNESCOs verdensarvliste. Statusen ble gitt fordi fiskere og bønder gjennom de siste 1.500 årene har opprettholdt en bærekraftig levemåte i et værhardt område tett sør for polarsirkelen, bl.a. basert på tradisjonen med ærfugldrifft. Vega-øyene gir muligheter for et rikt og variert friluftsliv: Her er en fantastisk skjærgård med muligheter for båtliv og fiske og her er skog og fjell med oppmerkede turstier.

Kystnaturen er rammen omkring liv og virke. Både menighetsråd og kirkestaben er opptatt av at kystkulturen blir ivaretatt i det kirkelige arbeidet, bl. a ved en årlig gudstjeneste i kystlagets museum på Vegstein. På Ylvingen finnes et festningsanlegg bygd av tyskerne under 2. verdenskrig. Hvert år arrangeres det friluftsgudstjeneste i tilknytning til dette anlegget.

Vega sokn har to kirkehus: Vega kirke som ligger på hovedøya og Ylvingen kapell som ligger på naboøya innenfor Vega. Ifølge gudstjenesteforordningen skal det holdes 64 gudstjenester i soknet hvert år, Alle gudstjenester og kirkelige handlinger i Vega kirke overføres til Vega omsorgssenter. Forøvrig er det andakt hver tirsdag på en av stuene på omsorgssenteret. Soknepresten har et godt samarbeid med personalet på omsorgssenteret.

I 2005 var det 14 dåp, 14 konfirmanter og 28 begravelser. Det er ca 4-5 vielser i året. Konfirmantene deltar med drama, opplesning, bønner o. l. i 3-4 Ung messe i løpet av konfirmanntida.

Menigheten betjenes av kirkeverge og organist i deltidstillinger, og kirketjener/

kirkegårdsarbeider i 100 % stilling, samt at det er en frivillig klokkestjener.

Menighetsrådet har oppnevnt et diakonitvalg, et kirkemusikalsk utvalg og en redaksjonskomité for menighetsbladet. 4-åringene får Barnas Kirkebok, og i samarbeid med skolen kjøpes det inn og deles det ut bibler til 5. klassingene. Det er et tett samarbeid med skolen når det gjelder skolegudstjenester, klassebesøk i kirka og besøk i klasser på skolen. Frivillige driver lørdagsskole for barn i 4-12-årsalderen. Lørdagsskolen deltar med sang o. l. i et par familiegudstjenester hvert år.

Soknepresten er med i kommunens tverrfaglige samarbeidsorgan for skole, barnehage og helse- og sosialetater, og har også vært aktivt med i kommunens kursing av kommunalt ansatte. Det er et godt samarbeid mellom sokneprest og skole, barnehage og kommune. Soknepresten blir godt tatt imot og får mange interessante faglige utfordringer i samarbeidet med de ulike sektorene i kommunen. Det er en fordel at menigheten har kontorer i rådhuset.

Menigheten eier Vega frivillighetssentral og er medeier i Radio Vega.

Det er knyttet boplikt til stillingen. Boligen ligger i kommunesenteret, Gladstad, like ved den gamle prestegården, og nær kirke og rådhus. Boligen er i en etasje med full kjeller og inneholder bla.: kjøkken, stue, 2 bad, vaskerom og fire soverom. Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av bosted.

Den som blir tilsatt må oppfylle kravene til Tjenesteordning for menighetsprester § 3. Vi vil vektlegge personlig egnethet til stillingen.

Kvinner oppfordres til å søke. Målform i kirke og skole er bokmål.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ og er plassert i stillingskode 0930 i lønnstrinn 51-68. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det er 6 måneders prøvetid.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Sør-Helgeland på tlf. 75 00 95 50, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor på tlf. 75 54 85 50.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispe-

dømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 25.05.2007.

Se også utlysning på NAVs nettside og på www.kirken.no/sor-haalogaland.

Sør-Hålogaland bispedømme

Vår visjon er: "Vår herre i vårres verden".

Sokneprester i Nord-Helgeland prosti med Herøy og Dønna sokn som særskilt arbeidsområde.

I Petter Dass sine fotefar . . .

Vår Herre var gavmild da han skapte Nord-Helgeland. Her er det vakkert, skiftende, spennende, utfordrende, mjukt og her er godt å bo!

Det er her - midt i Norge - ute ved havet - vi ønsker prester som vil og kan fylle de oppgavene som er lagt til disse stillingene.

Det er ledig to faste stillinger i 100% som sokneprest i Nord-Helgeland prosti med tjenestested Herøy og Dønna.

I forbindelse med at begge prestestillingene på Herøy og Dønna utlyses samtidig vil stillingene få noen endrede hovedarbeidsområder. De viktigste endringene er slik: Det vil bli en samlokalisering av prestekontor. Prestekontoret er foreslått lagt til Herøy. Prestene skal bo i kommunesentrene, den ene på Herøy, den andre på Dønna, slik det har vært tidligere. Det er knyttet boplikt til stillingene. De som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av bosted.

Soknepresten i Herøy vil få kirkebokføreransvar for begge sokn. Vedkommende får tillagt en koordineringsfunksjon for de to stillingene. Den personen som blir tilsatt i denne stillingen vil få et særlig ansvar for utviklingen av det diakonale området.

Soknepresten i Dønna vil få et særlig ansvar for konfirmantarbeidet i soknene. I tillegg skal vedkommende være en ressurs for det samlede konfirmantarbeidet i HALD - regionen. Det vil si Herøy, Alstahaug, Leirfjord og Dønna fellesrådsområder. Medansvar for planlegging og

gjennomføring av fellesarrangement for konfirmantene i regionen blir tillagt stillingen.

Disse "spesialområdene" kommer i tillegg til de oppgavene som Tjenesteordning for menighetsprester lister opp i § 2.

Herøy og Dønna er to svært vakre øykommuner rett i nærheten av regionsenteret Sandnessjøen. Naturen med både fjell og hav appellerer til friluftsliv.

Det er god veiforbindelse mellom kommunesentrene på Herøy og Dønna.

Det er opptil 25 avganger med ferge og hurtigbåt mellom disse to kommunene og Sandnessjøen på hverdager. I Sandnessjøen ligger flyplass og det er anløpsted for Hurtigruta.

Både Herøy og Dønna har sine middelalderkirker. Disse to kirkene feiret 800 års jubileer sammen med Alstahaug kirke i 1999. Middelalderkirken på Dønna ble på slutten av 2006 kåret til Nord-Norges vakreste kirke. Øvrige faste gudstjenestesteder er på Husvær, Brasøy, Sandvær, Nordvik, Løkta og Vandve. I tillegg er det er 2 årlige gudstjenester i Hæstad og 1 årlig gudstjeneste i Valhall og Gåsvær.

Herøy kommune har ca 1900 innbyggere og Dønna kommune har ca 1500 innbyggere. Det er god barnehagedekning og gode grunnskoler. Videregående skole finnes i Sandnessjøen, Nesna og Mosjøen.

Det er ett sokn i hver kommune.

Den som blir ansatt må oppfylle kravene i Tjenesteordninger for menighetsprester § 3. Vi vil vektlegge personlig egnethet og gode samarbeidsevner. Stillingene kan egne seg for presteektepar. Det følger boplikt med begge stillingene. De som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av bosted.

Dersom et ektepar blir tilsatt vil bosted være Herøy.

Kvinner oppfordres til å søke. Målformen i kirke og skole er bokmål.

Herøy og Dønna samarbeider om en 100% menighetspedagogstilling. Det er i tillegg gode stillingsressurser på organistsiden i begge sokn.

Det er gode rutiner for gjennomføring av fridagsavtalen i prostiet. Det stimuleres til faglig oppdatering og videreutdanning i prostiet.

Presteboligen på Herøy:

Presteboligen er fra 1885 og eies av Opplysningsvesenets fond. Den ligger meget vakkert til i et fredet område hvor de gamle prestegårdsbygningene (som nå er bygdemuseum), presteboligen og middelalderkirken utgjør en helhet. Boligen ligger like ved barne- og ungdomsskole og en nybygd idrettshall. Den opprinnelige hagen på 5 mål med store gamle trær er restaurert de siste årene. Presten har egen båtplass i Herøysundet som ligger like ved. Det er også opparbeidet vinterlagringsplass for båt. I 1992 ble det bygd ny garasje med vedbod og hobbyrom. Selve presteboligen har en grunnflate på 150 kvm og er i to etasjer + loft og kjeller under en tredjedel av huset. I første etasje er det kjøkken, vaskerom, spiskammers, dagligstue, spisestue, kammers, WC og det gamle prestekontoret som kan brukes til hjemmekontor etc. Andre etasje har 5 soverom, Bad med WC samt et ekstra WC. Oppvarming med strøm, ved og olje.

Presteboligen på Dønna:

Tjenesteboligen er en kommunal bolig og ligger på Solfjellsjøen, som er kommunenes administrasjonssentrum, nær skole, post og butikk. Den ble bygd i 1964 og har en grunnflate på ca. 120 kvm i to etasjer. I sokkeletasjen er det en stor entre, et romslig hjemmekontor (2 rom) med egen inngang og WC. Videre er det to soverom, vaskerom og boder. I etasjen over er det stort kjøkken og stor stue, to soverom og bad/WC. Det er veranda mot sør. Huset er i god stand. Det er gjort mye oppussingsarbeid de siste årene, bl.a. er det malt opp innvendig, satt inn ny kjøkkeninnredning, ny oven for vedfyring, utvidet veranda, lagt nye gulv og nytt tak. Hagen rundt huset er holdt i god stand med plass til egenutfoldelse for den hageinteresserte. Enkel garasje og utebod er sammenbygd med huset.

Søkeren må opplyse hvilken av stillingene han/hun søker på.

Stillingene lønnes etter Statens regulativ og er plassert i stillingskode 0930 i lønnstrinn 51-68. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Målform i kirke og skole er bokmål. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i

Statens Pensjonskasse. Det er 6 måneders prøvetid .

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Nord-Helgeland på tlf. 75 07 57 20, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor på tlf. 75548550.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 25.05.2007.

Se også utlysning på NAVs nettside og på www.kirken.no/sor-haalogaland.

Sør-Hålogaland bispedømme

Vår visjon er: "Vår herre i vårres verden".

Sokneprest i Salten prosti med særskilt tjenestested Leiranger.

Det er ledig fast stilling i 100% som sokneprest i Salten prosti med særskilt tjenestested Leiranger.

Nærliggende tjenestested tilknyttet stillingen er også Sørfold, Hamarøy samt Drag/Helland. Stillingen skal foruten ordinær prestedtjeneste, ha fokus på å skape kontakt mellom ungdom og eksisterende nasjonale ungdomsorganisasjoner i samarbeid med prestene i regionen. Administrativt er soknepresten knyttet til Steigen kirkelige fellesråd med sete i Leinesfjord menighetsråd.

Leines kirke, 25 km fra Leinesfjord, er fra 1911. Norfold kirke ligger 9 km fra Leinesfjord og er en moderne arbeidskirke fra 1975. Steigen kirke er en vakker middelalderkirke som ligger 45 km fra Leinesfjord.

Det er et aktivt og engasjert prostilag i Salten prosti, hvor faglig utvikling, refleksjon over egen tjeneste, utvikling av godt medarbeiderskap og trivelige møtepunkter er i fokus.

Salten er kjent for vakker og variert natur, med spesielt gode forhold for friluftsliv, jakt og fiske.

Kulturlivet i regionen har lange og rike tradisjoner. Kultur- og musikk skolen har god

oppslutning. Dugnadsånd og frivillighet er drivkrefter i et variert organisasjons- og kulturliv. Fokus er rettet på gudstjenester, kirkelige handlinger og barne- og ungdomsaktiviteter knyttet til fasearbeid i dåpsopplæringen, konfirmantarbeidet og annet arbeid der kirkens ansatte står sentralt.

Sokneprestens arbeidsoppgaver vil i hovedsak være:

- Ordinær prestedtjeneste etter fastlagt turnus
- Skape kontakt mellom ungdom og etablerte landsdekkende kristne ungdomsorganisasjoner.
- Bistå med tjenester i de nærliggende tjenestestedene

Vi søker en person som er fleksibel, mulighetsorientert, samarbeidsvillig og tar initiativ. Det er også ønskelig med erfaring fra kristne ungdomsorganisasjoner.

Den som blir ansatt må oppfylle kravene i Tjenesteordninger for menighetsprester § 3. Vi vil vektlegge personlig egnethet til stillingen.

Bokmål benyttes i skole og kirke.

Det er knyttet boplikt til stillingen. Presteboligen ligger i Leinesfjord plassert like ved barnehage, skole, butikk, helseinstitusjon og Steigen rådhus. Boligen er i god stand, oppført i 1980 og er en enebolig på 92m² over ett plan. Den har stue, oppholdsrom, 4 soverom, kjøkken, bad og vaskerom.

Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av bosted.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ i lønnskode 0930 i lønnstrinn 51-68. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer.

Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det er 6 måneders prøvetid.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Salten, Bjørg Finnbakk på tlf. 75601086, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor - 75548550.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 25.05.2007.

Se også NAVs nettside samt www.kirken.no/sor-haalogaland.

Sør-Hålogaland bispedømme

Vår visjon er: "Vår herre i vårres verden".

Sokneprest i Vesterålen prosti med særskilt tjenestested Ytre Eidsfjord.

Det er ledig fast stilling i 100% som sokneprest i Vesterålen prosti med Ytre Eidsfjord sokn som særlig tjenestested, og med nærliggende tjenesteområde i Hadsel og Melbu sokn.

Soknene faller sammen med Hadsel kommune, som består av den sørlige del av øyriket Vesterålen. Kommunen strekker seg over fire øyer; deler av Langøya, Hinnøya, Austvågøya og hele Hadseløya. I sør grenser den til Lofoten. Landskapet er naturskjønt og vakkert, blidt og innbydende. Dette flotte øyriket byr på mange naturopplevelser, sommer som vinter, nesten uansett hvilke behov en måtte ha. Mennesker med interesse for friluftsliv, jakt og fiske vil finne store muligheter her. I kommunen er det et rikt kulturliv, bl.a. knyttet til virksomheten ved Hurtigrutens Hus på Stokmarknes og Nordland Akademi på Melbu. Her er også et rikt kor- og musikkmiljø. Stokmarknes og Melbu har videregående skole. Vesterålen Høyskoleseiter ligger på Stokmarknes. Kommunen har full barnehagedekning.

Her er to tettsteder, Stokmarknes og Melbu. For øvrig er det spredt bosetning. Kommunikasjonene er gode, og de aller fleste steder kan nås med bil og ferge. Skyssbåt brukes bare unntaksvis. Det er gode forbindelser til og fra Hadsel med buss, fly og daglige hurtigruteanløp. Stokmarknes lufthavn ligger ca. 5 km fra Stokmarknes sentrum.

Hadsel har ca. 8.000 innbyggere. Her er tre sokn:

Hadsel sokn (4.300 innbyggere) har tre kirker: Hadsel kirke, Innlandet kirke og Stokmarknes menighetshus der kirkesalen er innviet til kirkelig bruk.

Melbu sokn (2.500 innbyggere) har to kirker: Melbu kirke og Sand kirke.

Ytre Eidsfjord sokn (1.200 innbyggere) har Grønning kirke.

Fra Stokmarknes er det 6 km til Hadsel kirke på Hadseløya, 15 km til Melbu kirke på Hadseløya, 24 km til Grønning kirke på Langøya, 35 km samt 25 min. ferge til Sand kirke på Aust-Vågøya og 80 km til Innlandet

kirke, Hennes på Hinnøya.

Hadsel kirke har gudstjenester de fleste søn- og helligdager. Melbu og Grønning kirker har gudstjeneste annenhver søndag. De øvrige kirkene har ca.10 gudstjenester årlig. Noen få gudstjenester legges utenom kirkehusene.

Ved Nordlandssykehuset Vesterålen er det en 20% stilling som sykehusprest. Den er for tiden ubesatt og betjenes midlertidig av soknediakonen. Det er sykehjem på Stokmarknes og Melbu og eldresentre på Melbu og Hennes. Prestene betjener disse institusjonene.

Det er store ungdomskull i kommunen, både fastboende og ungdommer under utdanning. Det ligger derfor store utfordringer i ungdoms- og konfirmantarbeidet. En ønsker derfor en prest som har interesse for ungdoms- og konfirmantarbeid, og som ønsker å ha hovedtyngden av sitt arbeid på dette området.

Soknepresten har sete i Ytre Eidsfjord menighetsråd.

Hadsel kirkekontor har lokaler i Hadsel Rådhus, Stokmarknes, med kontorer for samtlige ansatte. Soknene betjenes av tre prester, hvorav den ene er prost. Ny tjenesteordning er innført. Prosten har en vesentlig del av sin tjeneste i prostiet. Det er kirkeverge i 100%, soknediakon i 80% og kontorfullmektig i 50%.

Det er knyttet boplikt til stillingen. Boligen er på drøye 200 m² og ligger fint til i barnevennlig strøk i utkanten av Stokmarknes sentrum med en flott utsikt over fjorden. 1.etg. inneholder romslig hjørnestue med peis, hagestue, 1 soverom, kjøkken, bad med boblebad, vaskerom og stor entre/gang. I 2.etg. er det 4 soverom, bad med badstue og eget rom med romslige garderobeskap. Det er loft med god lagerplass. Til boligen er det dobbel garasje. Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av bosted.

Bokmål brukes i kirke og skole. Søkere må opplyse om de kan nytte begge målformer.

Den som tilsettes må oppfylle kravene i Tjenesteordninger for menighetsprester §3.

Vi vil vektlegge personlig egnethet til stillingen.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen som sokneprest lønnes etter Statens regulativ i lønnskode 0930 i lønnstrinn

51-68. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det er 6 måneders prøvetid.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Vesterålen på tlf. 76164030, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor på tlf. 75548550.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 25.05.2007.

Se også utlysning på NAVs nettside og på www.kirken.no/sor-haalogaland.

Sør-Hålogaland bispedømme

Vår visjon er: "Vår herre i vårres verden".

Sokneprest i vesterålen med særskilt tjenestested Øksnes.

Det er ledig fast stilling i 100% som sokneprest i Vesterålen prosti med særskilt tjenestested Øksnes.

Øksnes sokn, sammenslått fra 2005 av Langenes og Øksnes sokn, sammenfaller med Øksnes kommune. Her finner du vel 4.600 innbyggere som bor i et naturskjønt område ut mot havet og har fisk som hovednæring. Myre er kommunens sentrum med 2.500 innbyggere.

I Øksnes kan du oppleve nytrukket, sprellende sei og torsk, speilblankt hav, midnattssol, feiende høststormer, stjerneklare vinternetter og flammende nordlys. Vi har fjell, myrer, fiskevann, øyer og fine hvite strender.

Vesterålen omfatter kommunene Andøy, Sortland, Hadsel, Bø og Øksnes. Prostiet består av 10 sokn med i alt 10 prestestillinger. De nye tjenesteordningene er implementert i prostiet. Vesterålen prosti er et beredskaps-

område, og beredskapsvaktene går på omgang mellom prestene. Det arrangeres jevnlige samlinger for prestene i prostiet, med både faglig og gudstjenestelig fellesskap.

Soknepresten har det koordinerende ansvar i soknet.

I Myre kirke (fra 1979) er det kontorfellesskap for alle i staben, som består av sokneprest, kapellan, kirkeverge, kontorsekretær, 2 organister og 3 kirketjenere (deltid). Katekestillingen står for tiden vakant. Det er ukentlige stabsmøter.

Det er knyttet boplikt til stillingen. Presteboligen ligger på Myre og ble bygget i 1964.

Underetasjen inneholder egen inngang, wc, 2 soverom, saferom, liten stue (som tidligere var heimekontor), vaskerom, og 3 bodrer. En innvendig trapp fører opp til hovedetasjen som inneholder stue med spisestue, kjøkken, separat bad og wc, og 4 soverom. Etasjen har egen hovedinngang, samt bakdør fra kjøkkenet. Hovedoppvarmingen er strøm. Til boligen hører en separat dobbeltgarasje. Det vil bli gjennomført noe oppussing av boligen før innflytting. Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av bosted.

Den som tilsettes må oppfylle kravene i Tjenesteordninger for menighetsprester §3.

Vi vil vektlegge personlig egnethet til stillingen.

Kvinner oppfordres til å søke.

Målform i kirke og skole er bokmål. Det er seks måneders prøvetid fra tiltredelsen.

Stillingen som sokneprest lønnes etter Statens regulativ i lønnskode 0930: Sokneprest i lønnstrinn 51-68. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det er 6 måneders prøvetid.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Vesterålen på tlf. 76164030, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor på tlf. 75548550.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 25.05.2007.

Se også utlysning på NAVs nettside og på www.kirken.no/sor-haalogaland.

Sør-Hålogaland bispedømme

Vår visjon er: "Vår herre i vårres verden".

Kapellan i Vesterålen prosti med særskilt tjenestested Øksnes.

Det er ledig stilling i 100% som kapellan i Vesterålen prosti med tjenestested Øksnes.

Øksnes sokn, sammenslått fra 2005 av Langenes og Øksnes sokn, sammenfaller med Øksnes kommune. Her finner du vel 4.600 innbyggere som bor i et naturskjønt område ut mot havet og har fisk som hovednæring. Myre er kommunenes sentrum med 2.500 innbyggere.

I Øksnes kan du oppleve nytrukket, sprellende sei og torsk, speilblankt hav, midnattssol, feiende høststormer, stjerneklare vinternetter og flammende nordlys. Vi har fjell, myrer, fiskevann, øyer og fine hvite strender.

Vesterålen omfatter kommunene Andøy, Sortland, Hadsel, Bø og Øksnes. Prostiet består av 10 sokn med i alt 10 prestestillinger. De nye tjenesteordningene er implementert i prostiet. Vesterålen prosti er et beredskapsområde og beredskapsvaktene går på omgang mellom prestene. Det arrangeres jevnligesamlinger for prestene i prostiet, med både faglig og guds-tjenstlig fellesskap.

I Myre kirke (fra 1979) er det kontorfellesskap for alle i staben, som består av sokneprest, kapellan, kirkeverge, kontorsekretær, 2 organister og 3 kirketjenere (deltid). Det er ukentlige stabsmøter.

Det er knyttet boplikt til stillingen. Den kommunale boligen er bygd i 1992 og ligger like ved Alsvåg kirke, 10 km fra Myre. Den har et bruttoareal på 260 m² og går over tre plan. Boligen inneholder bl.a. kjøkken, stue, 4 soverom, hjemmekontor, bad og vaskerom.

Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelse som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av bosted. Aktuelle distanser fra kapellanboligen: Myre 10 km, Sortland 40 km, Stokmarknes flyplass/sykehus ca. 60 km, Harstad 120 km, Evenes flyplass 170 km, Svolvær 120 km. Fra Sortland er det gode bussforbindelser til flyavganger/ankomster på Evenes og Stokmarknes.

Den som blir tilsatt må oppfylle kravene til Tjenesteordninger for prester § 3. Vi vil vektlegge personlig egnethet til stillingen.

Kvinner oppfordres til å søke.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Stillingen som kapellan lønnes etter Statens regulativ i lønnskode 0930: Sokneprest i lønnstrinn 51-68. I tillegg kommer særlige regulative godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det er 6 måneders prøvetid.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Vesterålen på tlf. 76164030, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor på tlf. 75548550.

Søknad med CV, referanser, bekrefte vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 25.05.2007.

Se også utlysning på NAVs nettside og på www.kirken.no/sor-haalogaland.

Nyhet!

Gunnar Johnstad/Tore Lund

HÅNDBOK TIL DET NYE TESTAMENTE



Kr 298,-

Bibeloversetteren og NT-læreren Gunnar Johnstad har, i samarbeid med Tore Lund, revidert og utvidet sin fars klassiker Forklaringer til Det nye testamente. Boken fremstår nå i en helt ny utgave - Håndbok til Det nye testamente - tilpasset Bibelselskapets nye, reviderte NT-oversettelse av 2005.

- Historiske innledninger til alle bøkene i NT
- Hvert skrift blir kommentert og forklart
- Artikler om kanondannelse, tekstoverlevering, nytestamentlig kronologi og tidshistorie

Boken omtales allerede som et funn for enhver bibelleser!

FESTSKRIFT TIL BØRRE KNUDSEN PÅ HANS 70-ÅRS DAG

TABULA GRATULATORIA



Børre Knudsen fyller 70 år den 24. september 2007. I den anledning vil det bli utgitt et festskrift på Luther Forlag med bidrag fra blant annet følgende: Peter Beyerhaus, Bjørn Bjørneboe, Bengt Birgersson, Niels Chr. Geelmuyden, Egil Hovland, Per Kørner, Trond Kverno, Per Lønning, Alf Magnus, Emanuel Minos, Nina Kari Monsen, Bernt T. Oftestad, Eivor Andersen Oftestad, Hans Olav Okkels, Ola Didrik Saugstad, Liv Kjersti Skjeggstad, Johannes Sørensen, Inger Lund Thorsen, Egil A. Wyller, Ferdinand Wyller og Asbjørn Aarnes.

Redaksjonskomité for boken er: Boe Johannes Hermansen, Lauritz Pettersen, Annie og Johannes Sørensen og Arne Thorsen.

Du inviteres til å bli med på tabula gratulatoria, som vil bli trykt i boken. Den som skriver seg på, får boken tilsendt for kr. 290 fritt tilsendt. Beløpet på kr. 290 settes inn på Luther Forlags bankgiro: 3000.14.73669. Husk å merke betalingen med Festskrift + navnet som skal inn i gratulasjonslisten! (Hvis navnet ikke kommer med i anmerkingsrubrikken, må det sendes til asle.dingstad@lutherforlag.no)

Frist 1. juni.

Nyhet!

Ove Conrad Hanssen

ET GODT TRE

BÆRER GOD FRUKT

**VISJONER OG STRATEGIER FOR UTVIKLING
OG VEKST I LOKALE MENIGHETER**



Denne interessante og lærerike boken er skrevet med et sterkt og smittende engasjement for å se fornyelse og vekst i de kristne kirker i Europa. I følge forfatteren må dette skje både ved en ny bevissthet om målrettet og strategisk gjennomtenkt arbeid på menighetsplan, og ved en ny og uredd åpenhet for Den Hellige Ånds nyskapende virke i enkeltmenneskers og menigheters liv.

Kr 198,-

Utgitt i samarbeid med Oase.

Returadresse:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, prost Jan Otto Myrseth og kapellan Sunniva Gylver.

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Red. sekr.: Eyolf Berg.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemøduler i LK:

1. *1/2 kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. *Kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. *Halvside* (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. *Halvside* (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. *3/4 side* (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. *Helside* (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms
7. *Dobbelside* (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr. 3500,- +moms

ISSN 0332-5431

